

بررسی زمینه های نظارت قانون محاسبات عمومی کشور بر بودجه عملیاتی

ابوطالب خراسانی

دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران

khorasaniabo@yahoo.com

بهاره رحمانی

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران

Bahareh.rhm.1994@gmail.com

چکیده

بودجه کشور برنامه مالی دولت است که برای یک سال مالی تهیه و حاوی پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد هزینه‌ها برای انجام عملیاتی که منجر به نیل سیاست‌ها و به هدف‌های قانونی کشور می‌شود، و از این جهت شاهرگ حیاتی دولت است. از سوی دیگر از آنجاکه در سیستم بودجه‌ریزی سنتی عوامل مهمی چون اثربخشی، کارایی، صرفه‌جویی و بازدهی در قبال صرف منابع نادیده گرفته می‌شوند لذا از منابع به‌درستی استفاده نشده و حتی به هدر می‌روند. یکی از راه‌کارهای مطرح جهت استفاده و مدیریت بهتر بودجه استفاده از بودجه عملیاتی به‌جای بودجه‌ریزی سنتی است. مهم‌ترین مزیت‌های روش بودجه‌ریزی عملیاتی نسبت به روش‌های دیگر بودجه‌ریزی، افزایش شفافیت و اثربخشی بودجه و تأثیر آن در بهبود عملکرد سازمان است. به‌کارگیری بودجه سنتی مستلزم رعایت قوانین مندرج در قانون محاسبات عمومی است. در این مقاله با بررسی مروری مقالات و مبانی نظری بر سیر تحولات بودجه و قانون محاسبات عمومی کشور، به بررسی زمینه‌های نظارت قانون محاسبات عمومی کشور بر بودجه عملیاتی پرداخته شد. زمینه‌های نظارت قانون محاسبات عمومی کشور بر بودجه عملیاتی منجر به افزایش شفافیت و قدرت پاسخگویی سازمان‌ها و در راستای آن منجر به بهبود عملکرد سازمان می‌گردد.

واژگان کلیدی: بودجه، بودجه عملیاتی، قانون محاسبات عمومی، نظارت

مقدمه

مفهوم بودجه همگام با تکامل دولت‌ها و پیچیده‌تر شدن وظایف دولت، تغییر و تکامل یافته است. این تکامل را می‌توان به چهار مرحله متمایز تقسیم کرد. در مرحله اول که تقریباً از ۱۹۲۰ تا ۱۹۳۵ می‌باشد، تأکید عمده روی ایجاد یک سیستم با کفایت برای کنترل هزینه‌ها بود و حسابداری هزینه‌ها و پیوند بین حسابداری و بودجه مطرح بود. مرحله دوم که در توسعه بودجه عملیاتی خود را نشان می‌دهد، استفاده از بودجه به‌عنوان ابزار مدیریت مالی بود و خود را در اصلاح ساختار مناسب، بهبود مدیریت و برنامه‌های اندازه‌گیری کار، ظاهر ساخت و بر بودجه‌ای تأکید داشت که کار و فعالیت‌های سازمان را اندازه بگیرد. مرحله سوم با پیوند دادن بودجه و برنامه به‌عنوان معیاری برای تجزیه و تحلیل رفاه اقتصادی آغاز شد و روی پیشرفت‌هایی که در تکنولوژی‌های تصمیم‌گیری و اطلاعاتی رخ داده بود تمرکز